

T4- La Segona República (1931-1936)

1- De la Dictadura a la República

Després de la dimissió de Primo de Rivera el 28 de gener de 1930, Alfons XIII va encarregar la formació del nou govern a Dámaso Berenguer però el retorn a la Dictadura va resultar impossible per 3 motius:

- **Partits dinàstics:** El partit Conservador i Liberal havien perdut durant la Dictadura l'estructura organitzativa i estaven desprestigiats.
- **Visió rei dictador:** L'opinió pública va identificar la figura del rei amb la del dictador i el feien responsable de la situació, fent que esdevenís impopular en molt poc temps en diversos ambients.
- **Forces antidinàstiques:** Aquestes van prendre una iniciativa unitària que va culminar amb el Pacte de Sant Sebastià (17 d'agost de 1930).

Fins al 1931, el republicanisme espanyol es caracteritzava per la fragmentació i la impotència política.

En el Pacte de Sant Sebastià, però, es va forjar una nova aliança on s'integren tots els republicans, els quals procedien de comunitats autònomes diferents i també de monàrquics que es van convertir al republicanisme com Miguel Maura, Alcalá-Zamora. També s'hi van unir Prieto i Ortega y Gasset.

En el Pacte van acordar la suspensió de la monarquia, la proclamació de la República i la creació d'un govern provisional compromesa en convocar unes Corts Constituents que s'encarregarien d'aprovar una constitució i un estatut d'autonomia per a Catalunya.

La CNT i el PSOE van donar-los suport posteriorment.

Per enderrocar a la monarquia preveien fer coincidir el 15 de desembre la insurrecció d'algunes unitats de l'exèrcit i una vaga general. Tres dies abans però, els capitans Galán i García Hernández van avançar-se a la data i es van sublevar (fer una protesta) a Jaca (Osca) i van ser vençuts ràpidament per unitats governamentals, van ser jutjats en consell de guerra sumaríssim i executats el 14 de desembre.

El 15 de desembre, alguns representants del govern provisional il·legal de la República van ser detinguts i empresonats a Madrid.

L'intent de promoure la vaga general va fracassar i les conspiracions per assolir una República no tenien èxit.

El 14 de febrer de 1931, Berenguer va dimitir i Bautista Aznar va ser nomenat president, el qual va convocar eleccions municipals pel 12 d'abril. Els partits del Pacte van presentar les eleccions com un referèndum sobre la monarquia.

Tot i que al camp van guanyar les candidatures monàrquiques, les candidatures republicanes van resultar aclapadores i van guanyar a 41 de 50 capitals de província.

El 14 d'abril de 1931 es va formar el govern provisional de la República, presidida per Nieto Alcalá-Zamora. A Catalunya, Francesc Macià (ERC) va proclamar a Barcelona la República Catalana dins de la Federació Ibèrica.

El vespre del mateix dia, Alfons XIII se'n va a l'exili a Roma.

2- Demografia, economia i mentalitat

2.1- Demografia

Durant el 1931-1935, van continuar baixant la mortalitat i la natalitat, va augmentar globalment la població per creixement natural, va seguir el procés de concentració urbana i l'alentiment de migració, explicat per la crisi econòmica de 1929.

El sector agrari seguia sent crucial a l'economia espanyola. Era molt important la producció agrícola en el comerç exterior.

Moltes persones vivien en zones rurals tot i no viure de la terra.

2.2- Economia i la societat

La dècada del 1930 va ser una època de crisi econòmica marcada per la gran depressió iniciada als Estats Units el 1929.

Com a conseqüència de la crisi exterior, l'economia espanyola va patir un descens d'exportacions, principalment de productes agrícoles i minerals, i de la reducció de les inversions de capital estranger.

La crisi va comportar també la desaparició del corrent migratori exterior, que sempre havia ajudat a afeblir l'excés de mà d'obra interior.

A la dècada del 1930 van tornar emigrants, cosa que va dificultar més trobar feina.

La crisi no va ser tan important a Catalunya ni a Espanya ja que la producció industrial era absorbida pel consum intern i no es destinava a l'exportació, tot i que igualment la producció va baixar.

Al principi, el tèxtil català es va beneficiar de la pujada de sous del sector agrícola de l'interior peninsular com a conseqüència de les bones collites del 1932-1934, però de 1934 a 1936, a causa de la baixada de salaris al camp, sí que va patir la crisi.

El sector de la construcció va estar en crisi tot el període ja que es van arraconar els projectes d'obra pública de la Dictadura per manca de pressupost.

En conseqüència de tot això, va augmentar l'atur, que va afectar a un 30% de població activa entre el 1935 i el 1936.

Això va provocar, juntament amb les mobilitzacions promogudes pels sindicats i per les grans expectatives que va crear la República entre els obrers i camperols, un malestar social general i molts conflictes laborals.

En la societat espanyola dels '30, hi havia un alt grau d'analfabetisme i desequilibri en la distribució de la renda.

La meitat de la població infantil no estava escolaritzada.

Al camp, el domini social encara corresponia als cacics.

Per una banda, la República va crear expectatives desmesurades entre els sectors desfavorits, que van rebre el nou règim amb esperança, però aquest esperit es va veure frustrat i això va facilitar la radicalització d'aquests sectors.

Per altra banda, la República va despertar un gran temor i preocupació entre les classes de mentalitat més tradicional.

A Europa, el feixisme i el comunisme coincidien a desacreditar la llibertat i a criticar la sobirania popular i de l'Estat democràtic.

3- El Bienni Reformador (1931-1933)

3.1- Govern provisional (14 abril-15 deembre 1931)

El govern provisional d'Alcalá Zamora va convocar eleccions legislatives per al 28 de juny.

Al mateix temps, va començar a actuar per decret en 4 fronts:

Camp

Al camp el govern va decretar la jornada de 8 hores i l'obligació de donar prioritat als jornalers d'un municipi per treballar les finques del seu terme. També va decretar que els propietaris havien de tenir totes les terres cultivades si no volien que les seves terres passessin a la propietat dels treballadors.

Educació

Es va decretar la creació de 6.750 escoles i 7.000 places noves de mestres amb un augment de sou.

Es va establir una xarxa de biblioteques.

Exèrcit

Es va oferir als generals, caps i oficials la possibilitat de jubilar-se amb el sou íntegre, dels quals van acceptar 84 generals de 170 i 8.650 caps de 14.000 oficials. Va aconseguir-se així, la reducció de comandaments i de divisions, la qual era excessiva i es va oferir també una sortida als militars que no creien en la República.

Manuel Azaña, ministre de la guerra, va clausurar l'Acadèmia Militar de Saragossa, dirigida per Franco, i va anul·lar tots els ascensos per elecció o mèrits de guerra obtinguts durant la Dictadura, cosa que va provocar malestar a l'exèrcit.

Església

El Vaticà havia demanat als bisbes respecte per la nova situació política i el manteniment de la unitat amb vista a les eleccions però van haver-hi 2 successos que van complicar la situació:

- Una pastoral (cançó) del cardenal Segura, bisbe de Toledo, ferien la sensibilitat republicana perquè elogiaven el rei i el govern va demanar la destitució però els bisbes van donar suport a Segura.
- L'11 de maig de 1931 va haver-hi una crema de convents a Madrid per grups de gent incontrolada, com a conseqüència d'una provocació d'un grup de joves del Circulo Monárquico, que havien instal·lat un gramòfon que emetia la Marxa Reial que es sentia des del carrer.

A Sevilla i Màlaga van produir-se fets similars davant la passivitat de les forces d'ordre públic.

En total, van quedar afectats 107 edificis religiosos i molts catòlics van començar a veure la República com un règim contrari a les seves creences.

3.2- La Constitució republicana

Les eleccions del 28 de juny de 1931 van donar el triomf a les forces d'esquerra i centre.

El PSOE va obtenir 116 diputats, el Partit Republicà Radical de Lerroux 90 diputats i el Partit Republicà Radical-Socialista de Marcel·lí Domingo 56 diputats. ERC va obtenir 36 diputats.

Per primera vegada a Espanya van ser escollides 3 diputades republicanes: Victoria Kent, Clara Campoamor i Margarita Nelken.

La dreta va ser minoritària. Van destacar els partits agraris, implementats sobretot a Castella, i Acció Nacional.

Les Corts sorgides després de les eleccions van redactar una nova constitució, aprovada el 9 de desembre de 1931.

Aquesta va reflectir els valors laics i esquerrans:

- Sobirania popular
- Una sola Cambra (Congrés dels Diputats)
- Aconfessionalitat de l'Estat
- Possibilitat d'autonomia a les regions que ho sol·licitessin
- Garanties individuals

Es va prohibir l'ensenyament als ordes religiosos i dissolien els centres com Jesuïtes.

3.3- Govern constitucional

Alcalá Zamora, escollit president de la República, va encarregar a Azaña la formació de govern.

El govern d'Azaña va continuar les reformes establertes pel govern provisional com les lleis de reforma agrària i militar i la concessió de l'Estatut d'Autonomia a Catalunya. També va crear la Guàrdia d'Assalt.

A partir de la llei de reforma agrària, moltes hectàrees de terra van quedar en disposició de l'Estat, tot i que la distribució de la propietat entre els camperols

va ser lenta i molts pocs van aconseguir propietats. Això va ser un dels motius de decepció dels camperols.

La reforma va contribuir també espantar els propietaris, que la consideraven revolucionària i el problema agrari es va radicalitzar.

A més de l'oposició dels sectors catòlics, la República es va veure exaltada pels sectors més extrems:

- L'agitació al camp andalús (1932-33)
- L'aixecament anarquista de l'Alt Llobregat (gener 1932)
- Intent de cop d'estat monàrquic de Sanjurjo (10 agost 1932)

L'intent de cop d'estat protagonitzat per Sanjurjo va amenaçar seriament la República.

Sanjurjo es va oposar a algunes de les primeres declaracions del govern com la reforma militar, el nomenament d'un civil com a Alt Comissionat al Marroc, a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Va rebel·lar-se el 10 d'agost de 1932 a Sevilla juntament amb altres militars i carlins.

El cop d'estat va triomfar a Andalusia però no a Madrid i la insurrecció va fracassar.

3.4- L'autonomia de Catalunya

A Catalunya, el govern de la República Catalana presidit per Macià, només va durar del 14 d'abril al 18 d'abril de 1931.

Els dirigents nacionalistes catalans van haver de renunciar a la sobirania nacional i a l'Estat Federal el dia després que arribessin a Barcelona 3 ministres del govern provisional de la República Espanyola.

Catalunya va obtenir un règim provisional d'autogovern, "la Generalitat de Catalunya" (21 d'abril), i el compromís per part del govern central que s'iniciaria el procés per redactar i aprovar un estatut d'autonomia.

Entre el 10 i el 20 de juny del 1931, una comissió escollida per l'assemblea de representants dels ajuntaments catalans es van reunir a Núria i va enllestir un avantprojecte de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el qual va ser aprovat massivament pel poble català en un referendun celebrat el 2 d'agost de 1931.

3.5- L'Estatut d'Autonomia

L'Estatut de Núria:

- Proclamava el dret de Catalunya a l'autodeterminació.
- Defensava l'estructura de l'Estat espanyol com una federació de tots els pobles hispànics.
- Definia el Principat com un Estat autònom dins de la República Espanyola.
- Possibilitat d'agregació de nous territoris.
- Defensa de la llengua catalana.
- Control de l'ensenyament.
- ...

Aquest text era incompatible però amb la Constitució republicana, el qual definia a la República com un Estat integral compatible amb l'autonomia de municipis i regions.

L'Estatut es va convertir en una concessió de les Corts republicanes i deixava de ser la manifestació de la voluntat sobirana del poble català.

El 6 de maig de 1932 va començar a les Corts espanyoles la discussió de l'Estatut. La tramitació va ser intencionadament lenta i durant aquest període, els partits dretans i algunes minories del govern d'Azaña van atacar durament l'Estatut i els atacs van anar acompanyats d'una intensa campanya anticatalanista a la premsa i al carrer.

L'intent de cop d'estat de Sanjurjo va fer que el vot republicà s'aplegués a favor de l'Estatut, després d'un brillant discurs d'Azaña i finalment, el 9 de setembre de 1932 es va aprovar.

El text definitiu va quedar molt retallat:

- Catalunya constituïa una simple regió.
- Es mantenia el control de l'Estat central en l'ensenyament, tot i que la Generalitat podia crear escoles propies.
- Es donava al govern central la facultat de suspendre l'Estatut.
- ...

Es recollien moltes competències legislatives en dret civil, règim administratiu, ordre públic i atribucions judicials.

3.6- Mandat de Francesc Macià

El 20 de novembre de 1932 es van celebrar eleccions al Parlament de Catalunya en el que va triomfar ERC.

Quasi tots els partits del Parlament només tenien l'àmbit d'actuació a Catalunya.

Masià va ser escollit president de la Generalitat, càrrec que va exercir fins el 25 de novembre de 1933, quan va morir.

Durant el seu mandat:

- Desenvolupar Estatut Interior (reglament de funcionament intern de la Generalitat).
- Fixar majoria d'edat als 21 anys.
- Desenvolupar lleis de política financera, social i agrària.

3.7- Món obrer català

La classe obrera catalana votava majoritàriament a ERC de Catalunya, però s'organitzaven sindicalment a través de la CNT.

En la CNT conviuen 2 faccions:

- **Anarcosindicalistes:** dirigits per Peiró i Pestaña. Partidaris de combinar l'estratègia revolucionària amb la defensa dels interessos concrets i quotidians de la classe obrera. Veien la República i l'autonomia positivament.
- **FAI:** dirigits per Santillán, Durruti, Ascaso, Garcia Oliver. Consideraven el règim repúblicà com una continuació del sistema monàrquic i deien que calia desestabilitzar-lo per implantar una societat anarquista.

Des del congrés d'abril de 1932, els anarcosindicalistes van quedar en minoria i els anarquistes dins de la FAI van controlar la major part del sindicat, cosa que va contribuir a la radicalització del món obrer.

4- El Bienni Conservador (1933-1936)

El mes de setembre de 1933, el govern d'Azaña va caure a conseqüència de les diferències polítiques que van haver-hi entre els partits que li donaven suport a causa dels fets de Casas Viejas i la seva incompatibilitat amb Alcalá Zamora, president de la República.

Alcalá Zamora va dissoldre les Corts i va convocar eleccions pel 19 de novembre.

Els fets de les Casas Viejas van ser un aixecament camperol al poble de Casas Viejas, l'11 i el 12 de gener de 1933, on els revoltats van assaltar la caserna de la Guàrdia Civil i van matar alguns guàrdies. Tot i que va actuar la guàrdia d'assalt,

un grup de camperols es va fer fort en una cabana i els guàrdies van cremar la cabana, provocant la mort de tots els ocupants , incloent-hi 2 dones i 1 nen.

També van afusellar a 14 detinguts.

Azaña, com estava mal informat, va defensar l'actuació de la guàrdia d'assalt al Congrés dels Diputats i va negar les atrocitats i quan es va saber la veritat, l'oposició va demanar la dimissió.

4.1- La dreta al poder

Durant el Bienni Reformador, la dreta va reorganitzar-se.

Hi havien 2 grups:

1- JONS (Juntas de Ofensiva Nacional Sindicalista): Fundat el 1931 per Ledesma i Redondo.

1- Falange Española: Fundada el 1933 per José Antonio Primo de Rivera, fill de Miguel Primo de Rivera.

- S'oposaven obertament al règim republicà i era integrat per monàrquics, carlins i feixistes.

2- Condeferación Española de Derechas Autónomas (CEDA): Fundada el febrer de 1933, al voltant del partit catòlic Acción Popular. El dirigent era José María Gil-Robles.

- Acceptava la República per transformar-la en sentit dretà i no es manifestava sobre si defensava la monarquia o la república.

Partits autoritaris i feixistes	Partits monàrquics	Partits republicans
<ul style="list-style-type: none"> - JONS (Ledesma, Redondo) - Falange Española (J.Antonio PDR)	<ul style="list-style-type: none"> - Acción Española (Maetzu) - Comunión Tradicionalista (Fal Conde) - Renovación Española / Bloque Nacional (Calvo Sotelo)	<ul style="list-style-type: none"> - Partido Agrario - CEDA (Gil-Robles) - Acción Nacional

Durant la campanya electoral, es va evidenciar la divisió de la societat espanyola.

Els socialistes presentaven a Gil-Robles com a feixista i anunciaven una revolució social si ell guanyava.

La CEDA presentava els següents punts en el programa:

- Revisió de la Constitució en els punts laics i progressistes.
- Supressió de la reforma agrària.

- Amnistia per a les persones acusades de delictes polítics, mesura que havia de beneficiar a Sanjurjo.

El resultat de les eleccions de 1933 va ser favorable per les candidatures de dretes i centre i va suposar una derrota per les esquerres.

A Catalunya va guanyar la coalició de la Lliga.

El president de la República va encarregar la formació de govern a Lerroux, líder del Partit Radical.

En una primera fase, Lerroux va tenir el suport de la CEDA, que no va entrar en el govern. Però l'entesa entre els radicals i la dreta de Gil-Robles era difícil i va ser així com va iniciar-se el Bienni Conservador/Negre.

4.2- Revolució d'Octubre 1934

Sectors del PSOE i la UGT van preparar una insurrecció armada, pocs mesos del triomf de la dreta, que havia d'anar acompanyada d'una vaga general. Va ser iniciativa de Largo Caballero, líder radical dels socialistes.

El context europeu explica aquesta conspiració ja que per un banda, Hitler va ascendir al poder a Alemanya, el gener de 1933 i per altra, a Àustria els socialistes van ser sotmesos a una persecució, el febrer de 1934.

El motiu que justifica la revolta va ser l'entrada de membres de la CEDA al govern de Lerroux, el 4 d'octubre, ja que els partits d'esquerra identificaven la CEDA amb el feixisme i temien que Gil-Robles fes un cop d'estat des del poder.

El 5 d'octubre, la UGT va convocar vaga general, a la que la CNT no va afegir-se.

La insurrecció armada només va triomfar durant 2 setmanes a Astúries. Aquesta va ser durament reprimida per l'exèrcit Africà, comandat per Franco. Els altres focus de la vaga també van ser controlats ràpidament per l'exèrcit. La insurrecció doncs a fracassar i els principals dirigents obrers van ser detinguts o es van haver d'exiliar.

4.3- Catalunya i el 6 d'octubre

Lluís Companys va ser escollit president de la Generalitat després de la mort de Macià el 25 de desembre de 1933.

A Catalunya es vivia una situació de tensió social tant al camp com a la indústria:

- **Camp:** Conflicte entre rabassaires i propietaris.
- **Indústria:** Aixecament anarquista de l'Alt Llobregat el gener de 1932.

La Lliga va abandonar la cambra catalana des del gener de 1934 fins a l'1 d'octubre de 1934, en desacord amb la política que es feia.

Durant el 1934 es van aprovar al Parlament català moltes lleis progressistes com la Llei de contractes de conreu, amb la que es pretenia impedir que els rabassaires fossin expulsats de les terres que conreaven i es preveia que fossin els futurs propietaris mitjançant la compra de terres.

El govern de la República, motivat per la Lliga, va presentar un recurs davant el Tribunal de Garanties Constitucionals, que va anul·lar la llei al·legant la incompetència del Parlament català per legislar en matèria social.

El 12 de juny de 1934, els diputats d'ERC van abandonar el Congrés dels Diputats com a protesta de la sentència.

Les negociacions amb el govern central i alguns retocs van permetre l'aplicació posterior de la llei.

La vaga general declarada el 5 d'octubre i l'entrada de 3 ministres de la CEDA al govern de Lerroux un dia després, van provocar que Companys, el vespre del 6 d'octubre proclamés l'Estat Català dins la República Federal Espanyola.

La proclamació però no va ser seguida ni per la població ni pels sindicats i el 7 d'octubre, Companys i el seu govern es va rendir a l'exèrcit, comandat per Batet. L'Estatut d'Autonomia va ser suspès i el govern de la Generalitat, empresonat i condemnat a 30 anys de presó.

4.4- L'obra de govern de la Generalitat

Els traspassos de serveis

Va haver-hi desconfiança mútua entre el govern de Madrid i el de la Generalitat els primers anys de govern (abril 1931-1933).

Les comissions de traspasos dels serveis administratius van endarrerir la feina al·legant raons tècniques, però realment es basava en una resistència de l'Estat cap a la consolidació autonòmica.

Durant el 1933 però, els traspasos es van fer amb certa rapidesa, en comparació amb l'any següent, que va governar la dreta al govern central.

Destaca el traspàs dels serveis d'ordre públic i de justícia.

Els governs civils van desaparèixer i la Guàrdia Civil i la Guàrdia d'Assalt van quedar subordinades a la Conselleria de Governació.

La Generalitat controlava totes les forces de Seguretat de Catalunya.

A partir del 1934, amb l'accés de la dreta al govern, es va paraitzar el traspàs dels nous serveis.

Actuacions de la Generalitat

En els 2 anys de de govern, la Generalitat va intentar transformar el país tot i que els seus objectius es van veure frustrats a conseqüència dels Fets d'Octubre de 1934 i l'esclat de la Guerra Civil l'any 1936.

Economia:

- Creació Servei d'Estadística.
- Creació Institut d'Investigacions Econòmiques.
- Foment de les cooperatives i dels centres d'experimentació agrària.

Àmbit social:

- Creació Institut contra l'atur Forços.
- Creació del Consell de Treball, serveis d'Assistència i Previsió Social.

Sanitat:

- Campanyes de vacunació.
- Reorganitzar l'atenció primària.
- Creació de nous hospitals.

Ensenyament:

- Creació d'escoles i centres d'ensenyament secundari i professional.
- Creació Escola Normal Mixta destinada a la formació de mestres.
- Millora de condicions laborals i materials als mestres.

- Impulsació de colònies d'estiu.
- Coeducació.
- Creació de biblioteques.
- Govern democràtic i autònom a la UB i renovació de plans d'estudi increment de professors.

Cultura:

- Promocionar el teatre i la conservació de patrimoni.

Va haver-hi una normalització de la llengua catalana gràcies al "Diccionari general de la llengua catalana" de Pompeu Fabra, publicat el 1932.

La utilització del català normativitzat per part de l'Administració de la Generalitat va contribuir a la seva acceptació social i acadèmica.

L'escola, la premsa i la radiodifusió van impulsar la normalització del català.

Durant el període republicà es van arribar a publicar 27 diaris en català.

En la radiodifusió, l'ús del català va tenir molta importància ja que Ràdio Associació de Catalunya, fundada el 1924, emetia íntegrament en català des de 1931. Ràdio Barcelona i Ràdio Catalunya alternaven el català i el castellà.

La dona va quedar equiparada jurídicament a l'home dins del matrimoni.

La suspensió de l'autonomia el 1934 i la Guerra Civil el 1936 van ofegar la dinàmica transformadora i de modernització que havia començat amb l'autonomia.

5- Les eleccions de 1936

A causa de la crisi d'octubre de 1934, els governs de centredreta van quedar desprestigiats des d'un punt de vista polític.

La repressió, la falta de llibertat, els judicis, etcètera, va despertar la simpatia de la societat cap els presos i els perseguits polítics.

Les actuacions del govern el 1935 van ser molt impopulars:

- La llei agrària, ja que desfeia algunes conquestes del bienni anterior.

- El bloqueig a les Corts de l'Estatut d'Autonomia basc que ja havia estat aprovat en referèndum.
- Nomenaments a l'exèrcit de militars poc partidaris de la democràcia com Franco.
- Etcètera.

El setembre de 1935, el govern de Lerroux va haver de dimitir a conseqüència de l'escàndol de corrupció de l'estraperlo (mercat negre principalment d'aliments bàsics).

Els governs posteriors van ser breus a causa de la manca de consens entre les forces parlamentàries.

Davant d'aquesta situació, el president de la República va dissoldre les Corts i va convocar eleccions pel 16 de febrer de 1936.

L'esquerra va presentar-se unida en coalició amb el nom de Front Popular, en el que hi havien des de republicans fins a comunistes.

La dreta no va presentar-se unida i va ser la CEDA qui va presentar-se amb més candidats.

A Catalunya hi havia el Front d'Esquerra, organitzat al voltant d'ERC, i el Front Català d'Ordre, organitzat al voltant de la Lliga de Catalunya.

El FP va aconseguir el 34,3% i la dreta 33,2%, però el Front Popular va obtenir la majoria al Congrés a causa de la llei electoral que atorgava el 75% d'escons a qui guanyés.

El nou govern va restaurar l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i l'1 de març, Companys va ser reelegit president de la Generalitat, cosa que va permetre seguir amb la reforma agrària.

El mes de març de 1936, es van produir els primers contactes entre els generals per preparar un aixecament militar contra la República, que s'havia de produir el juliol.

La conspiració militar provenia de la resistència als canvis reformistes i a la descentralització autonòmica, i a la por de la revolució que proposaven els sindicats i partits d'esquerra.

La tensió irreconciliable entre la dreta i l'esquerra va afavorir l'aixecament d'alguns militars contra la República sis mesos després de la victòria de FP.

